

ผลงานโดดเด่นที่สะท้อนถึงแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ชื่อโครงการ

โครงการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจของเยาวชนในเขตเทศบาลนครยะลา

๑. ที่มา/ความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ หมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดหน้าที่ของเทศบาล มาตรา ๕๐ (๖) จัดการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน มาตรา ๕๓ (๑) กิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๖ (๑) กิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ (๖) การส่งเสริม การฝึกและการประกอบอาชีพ (๙) การจัดการศึกษา (๑๐) การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ประกอบกับนโยบายรัฐบาล ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ข้อ ๔ ด้านการศึกษา จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นการศึกษาทางเลือกให้กับประชาชน เป็นการสร้างและเตรียมความพร้อมด้านคุณภาพชีวิตของคนไทย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่ ๑ การส่งเสริมการศึกษา กีฬาและนันทนาการ อีกทั้งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสังคม ให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง มีความใฝ่รู้ มีทักษะที่เหมาะสมและเป็นคนดีมีคุณธรรม ส่งเสริมด้านการพัฒนากำลังคน ให้เป็นที่ต้องการในพื้นที่ของจังหวัดยะลา ทั้งด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ เป็นการส่งเสริมศักยภาพให้กับเยาวชนที่ต้องเข้าสู่ตลาดแรงงาน และรองรับการพัฒนา SMEs ของประเทศอีกด้วย

ด้วยบริบทของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม อันเนื่องมาจากความเชื่อทางด้านศาสนา ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเชื่อที่เป็นอัตลักษณ์ของผู้คนในท้องถิ่น ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นไม่สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้เกิดปัญหาการศึกษา สังคม และ-เศรษฐกิจ โดยเฉพาะเกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และประชาชนมีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน กอรกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้ยังคงมีอยู่ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ยังคงได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการศึกษาของเยาวชนวัยเรียนที่มีอายุระหว่าง ๑๒ - ๑๘ ปี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากโครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาจังหวัดยะลา พบว่า มีเด็กและเยาวชนที่หลุดออกนอกระบบการศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมืองยะลา สสำรวจโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่บริการตำบลสะเตงและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

เทศบาลนครยะลา จึงมีนโยบายและความมุ่งมั่นในการพัฒนาเมืองภายใต้กรอบแนวคิด ๖C+๓R โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาพลเมืองอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเมืองในอนาคต โดยเล็งเห็นความสำคัญของการสร้างความร่วมมือเพื่อให้องค์คาพยพทางการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลาให้มีความพร้อมเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถทางการแข่งขัน (Competitive) ในยุคการศึกษาศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลา ขาดโอกาสในการได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่อง ขาดโอกาสในการได้รับข้อมูลความรู้และกระบวนการแนะแนวทางการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเตรียมความพร้อมทางการศึกษาของเยาวชนและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งประโยชน์และความสำคัญของการได้รับข้อมูลทางการศึกษา การแนะแนวการศึกษาและการศึกษาต่ออย่างเป็นระบบจากครูแนะแนว นักแนะแนวการศึกษา หรือนักให้คำปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญโดยตรงนั้น ทำให้เยาวชนสามารถค้นพบตนเอง เข้าใจในความถนัดและความสนใจที่สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตน อันจะนำไปสู่กำหนดทิศทางในการวางแผนทางการศึกษา การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สามารถเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นให้สอดคล้องกับความสามารถ ทำให้เกิดความตั้งใจพยายามในการเรียนมากขึ้น ศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีความสุข เป็นการช่วยลดการสูญเสียโอกาสและเวลาทางการศึกษาและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ที่สำคัญคือ กลุ่มผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทางการศึกษา ควรได้รับการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องต่อการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของเยาวชน เพื่อเพิ่มมุมมอง ทักษะคิดด้านการศึกษา ทั้งข้อมูลการศึกษาสายสามัญและอาชีพ การศึกษาทางเลือก ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย

เทศบาลนครยะลาจึงเล็งเห็นความสำคัญของการนำกระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบ เข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพเยาวชน จึงได้จัดโครงการในครั้งนี้ อันจะนำมาสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายในการพัฒนาคนเพื่อสร้างพลเมืองให้เป็นกำลังสำคัญของจังหวัดยะลาและประเทศชาติในอนาคต ให้มีความพร้อมเพื่อก้าวสู่การศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ก้าวเข้าสู่กลุ่มประเทศอาเซียน (AEC) และเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. กระบวนการทำงาน

๒.๑. การประชุมวางแผน

การประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลการดำเนินงาน ทำให้สามารถกำหนดทิศทางในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ รวมทั้งการจัดหาวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ และวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติของราชการ ดังนี้

๒.๒ การสำรวจข้อมูล

ผู้จัดกิจกรรมสำรวจข้อมูลเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ การสำรวจข้อมูลสถานศึกษาของรัฐ และเอกชนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓) และเปิดสอนอยู่ในเขตเทศบาลนครยะลา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย

๑. โรงเรียนเทศบาล ๒ (บ้านมลาญบางกอก)
๒. โรงเรียนเทศบาล ๕ (บ้านตลาดเก่า)
๓. โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ
๔. โรงเรียนสตรีอิสลามมูลนิธิ
๕. โรงเรียนสตรียะลา
๖. โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงจังหวัดยะลา

- ๗. โรงเรียนรังสือนุสรณ์
- ๘. โรงเรียนยะลาบำรุงผดุงประชา
- ๙. โรงเรียนพัฒนาวิทยา
- ๑๐. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พร้อมดำเนินการติดต่อประสานงานผู้อำนวยการสถานศึกษา คุณครูแนะแนวหรือคุณครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประชุมเพื่อชี้แจง สร้างความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมและร่วมเป็นกลุ่มเป้าหมายในการจัดกิจกรรม

๒.๓. การดำเนินกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรม กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ รวมทั้งกลุ่มผู้ปกครอง โดยแบ่งการจัดกิจกรรมดังนี้

๑. การดำเนินกิจกรรมในภาคเรียนที่ ๑

๑.๑ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- ๑.๑.๑ กิจกรรมเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรมในภาคเรียนที่ ๑
- ๑.๑.๒ กิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้นพบศักยภาพของเยาวชน
- ๑.๒.๓ กิจกรรมอบรมโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
- ๑.๒.๔ กิจกรรมการรู้จักตนเองของเยาวชนเป็นรายบุคคล (EQ, MI)
- ๑.๒.๕ กิจกรรมทดสอบบุคลิกภาพกับความสนใจทางอาชีพของเยาวชนเป็นรายบุคคล (Readiness Test)

๑.๒ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ๑.๒.๑ กิจกรรมนิทรรศการการศึกษาต่อและอาชีพ
- ๑.๒.๒ กิจกรรมแนะแนวเข้มข้น
- ๑.๒.๓ กิจกรรมอบรมโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. การดำเนินกิจกรรมในภาคเรียนที่ ๒

๒.๑ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- ๒.๑.๑ กิจกรรมนำเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรมในภาคเรียนที่ ๒
- ๒.๑.๒ กิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาของเยาวชนเป็นรายกลุ่ม (EQ, MI)
- ๒.๑.๓ กิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาของเยาวชนเป็นรายกลุ่ม (Readiness Test)

๒.๒. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ๒.๒.๑ กิจกรรมการสำรวจการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา
- ๒.๒.๒ กิจกรรมทดสอบงานไหนส์ไต้ลค์คุณ
- ๒.๒.๓ กิจกรรมสอนเสริมเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้
- ๒.๒.๔ กิจกรรมสำรวจความพร้อมทางอาชีพ (Readiness Test ฉบับ Test C)

๒.๓ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ๒.๓.๑ กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน

๓. การรายงานและสรุปผลการดำเนินกิจกรรมทั้งในภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ต่อ คณะผู้บริหาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

๒.๔ การวัดผลการดำเนินกิจกรรม

การจัดกิจกรรมมีการวัดและประเมินผลกิจกรรม ดังนี้

- ๒.๔.๑ การสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในขณะดำเนินกิจกรรม

๒.๔.๒ การสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒.๔.๓ การใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการวัดและประเมินผล

๒.๔.๕ การวัดและประเมินผลเพื่อประเมินผลการรู้จักเข้าใจตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพและความสอดคล้องในการประกอบอาชีพในอนาคต

๒.๕ ติดตาม ประเมินผล และสรุปผล

การจัดกิจกรรม ผู้ดำเนินงานมีการติดตามการดำเนินกิจกรรมโดยกำหนดให้ผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม เช่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการส่วนบริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา หรือผู้มีส่วนรวมทางการศึกษา เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม และจัดประชุมเพื่อรายงานสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาทราบ ที่สำคัญต้องส่งรายงานผลส่วนบุคคลของนักเรียนให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา คุณครูแนะแนว หรือคุณครูผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อติดตามและให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ตามกระบวนการแนะแนวของโรงเรียนตามลำดับต่อไป

๓. แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (เทคนิค/เครื่องมือ/นวัตกรรมที่ใช้ในการทำงาน ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ)

๑. กระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบ

การดำเนินโครงการใช้กระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบ โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญโดยตรงทางด้านจิตวิทยาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชนให้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ รู้จักความชอบ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ บุคลิกภาพและภูมิหลังของตนเอง วิเคราะห์ตนเองได้อย่างถูกต้อง รู้จักเลือกและตัดสินใจ ปรับตนเองได้อย่างเหมาะสม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขช่วยเหลือหรือพึ่งตนเองได้ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีบทบาทเต็มทีในการเรียนรู้ เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพและสามารถจัดการกับชีวิตของตนเองอย่างชาญฉลาด โดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาและการแนะแนวในการดำเนินกิจกรรมกับเยาวชนวัยเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ รวมทั้งกลุ่มผู้ปกครอง ดังนี้

๑.๑ การใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ได้มาตรฐาน

๑.๑.๑ กิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้นพบศักยภาพของเยาวชน เพื่อค้นหาเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ เป็นการจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเยาวชนและวิทยากร

๑.๑.๒ กิจกรรมการรู้จักตนเองของเยาวชนเป็นรายบุคคล (EQ, MI) โดยใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา คือ แบบสำรวจเชาว์อารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) และแบบทดสอบพหุปัญญา (Multiple Intelligence : MI) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลเยาวชน

๑.๑.๓ กิจกรรมทดสอบบุคลิกภาพกับความสนใจทางอาชีพของเยาวชน (Readiness Test) เพื่อทดสอบบุคลิกภาพกับความสนใจทางอาชีพ เพื่อค้นหาความสนใจทางอาชีพและบุคลิกภาพกับ ความถนัดทางอาชีพของเยาวชน

๑.๑.๔ กิจกรรมทดสอบงานไหนสไตล์คุณ โดยใช้แบบทดสอบงานไหนสไตล์คุณ เพื่อนำผลการทดสอบวิเคราะห์ สังเคราะห์บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๑.๑.๕ การสำรวจการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา เพื่อค้นหาเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ โดยใช้แบบสำรวจการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ

๑.๒. การใช้กระบวนการแนะแนว

๑.๒.๑ กิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาของเยาวชนเป็นรายกลุ่ม เพื่อชี้แจงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเมินการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ แบบทดสอบเชาว์อารมณ์ (Emotional Quotient; EQ), และแบบประเมินพหุปัญญา (Multiple Intelligence; MI) เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง และวางแผนในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจทางการศึกษาและอาชีพ

๑.๒.๒ กิจกรรมแนะแนวและให้คำปรึกษาของเยาวชนเป็นรายกลุ่ม (Readiness Test) เพื่อชี้แจงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบบุคลิกภาพกับความสนใจทางอาชีพ (Readiness Test) เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเองและวางแผนในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพกับความสนใจทางอาชีพ

๑.๒.๓ กิจกรรมแนะแนวเข้มข้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นการบริการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาหลังการใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพเยาวชน ด้านเทคโนโลยีและความเปลี่ยนแปลงทางอาชีพ นำข้อมูลวิเคราะห์ ประมวลผลการแนะแนวเข้มข้น เพื่อส่งเสริมศักยภาพเยาวชนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

๑.๓ กิจกรรมเพิ่มเติมส่งเสริมการรู้จักเข้าใจตนเองและผู้อื่นและกระบวนการเรียนรู้

๑.๓.๑ กิจกรรมอบรมโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (YC) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ กิจกรรมเพื่อคัดเลือกผู้แทนนักเรียนที่เข้ารับการอบรม ให้มีความรู้ความเข้าใจทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น บทบาทหน้าที่ของนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) และทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูที่ปรึกษาในการดูแลและช่วยเหลือเพื่อนในชั้นเรียน

๑.๓.๒ กิจกรรมสอนเสริมเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ จำนวน ๔ รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อจัดสอนเสริมเพิ่มพูนความรู้ในรายวิชาให้แก่เยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และจัดกิจกรรมดังกล่าวก่อนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ.

๑.๓.๓ การจัดนิทรรศการการศึกษาต่อและอาชีพให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กิจกรรมนี้จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ได้เรียนรู้ ศึกษาข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจ สำหรับเลือกการศึกษาต่อ และแนวทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดความสนใจของตนเอง โดยมีสถาบันการศึกษาร่วมออกบูธนิทรรศการ รวมทั้งภาคีเครือข่ายสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย และวิทยากรที่มาจากหลายหลายสาขาอาชีพ ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพ

๒. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน เทศบาลนครยะลาได้จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะทางด้านแนะแนว จิตวิทยา การให้คำปรึกษา และสาขาที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสามารถใช้เทคนิค วิธีการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการรู้จักและเข้าใจตนเองของเยาวชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดังนี้

๒.๑. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์และผลงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนว
- ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวช หรือผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชเด็กและวัยรุ่น

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
- ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา

๒.๒ วิทยากรผู้ช่วย ที่มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพนั้น ได้แก่

- วิทยากรเฉพาะด้านบริหารทรัพยากรมนุษย์
- วิทยากรด้านภาษาอังกฤษ
- วิทยากรด้านคณิตศาสตร์
- วิทยากรด้านภาษาไทย
- วิทยากรด้านวิทยาศาสตร์
- วิทยากร ด้านครุศาสตร์

๓. กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

การดำเนินการเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจการดำเนินกิจกรรม เป้าหมาย และวิธีการต่าง ๆ ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา ผู้ปกครอง ให้รับทราบข้อมูลและเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและเป็นแรงสนับสนุนสำคัญให้แก่เยาวชน ได้แก่

๓.๑ กิจกรรมนำเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรม แก่ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา เพื่อแจ้งให้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรม และนำเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรมที่

๓.๒ กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการศึกษาต่อ พร้อมรายงานผลการทดสอบทางจิตวิทยาของนักเรียน และนำเสนอแนวทางการสื่อสารกับบุตรหลานในเรื่องการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

๓.๓ กิจกรรมรายงานผลการดำเนินงาน ผู้ดำเนินโครงการจัดให้มีการประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ทราบผลการดำเนินงานในทุกมิติเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านการส่งเสริมการศึกษา การประกอบอาชีพ การช่วยเหลือและแก้ปัญหาทางการศึกษา และที่สำคัญคือการวางแผนพัฒนาเมืองยะลาให้มีขีดความสามารถทั้งด้านกำลังคนและโครงสร้างของเมือง

๔. ผลการดำเนินการ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพที่สอดคล้องกับความถนัดความสนใจของเยาวชนในเขตเทศบาลนครยะลา สามารถรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น สามารถตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพและความสอดคล้องในการประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับข้อมูลเชิงลึกซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการคิดวิเคราะห์และวางแผนพัฒนาเมืองด้านกำลังคนและโครงสร้างเมืองต่อไปในอนาคต ดังข้อมูลจากการประเมินผลการดำเนินกิจกรรม ต่อไปนี้

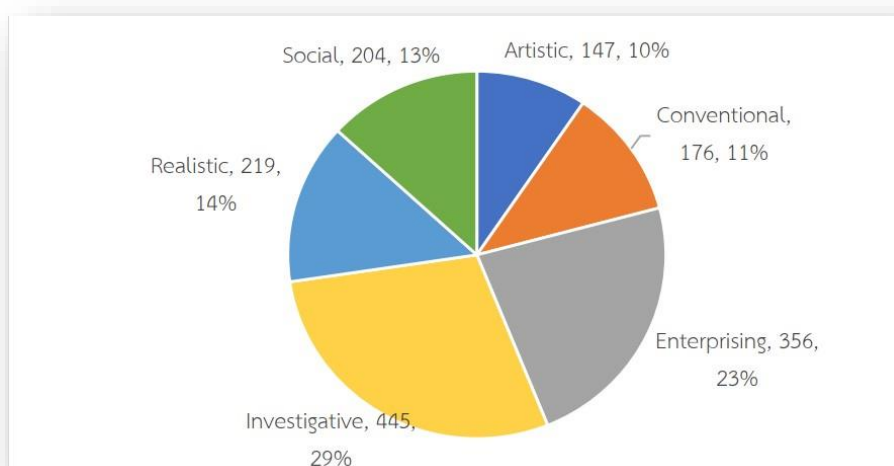
- ผลการประเมินด้านสามารถรู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
๑. หลังเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนได้รู้จักตนเองเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงใด	๓.๙๙	มาก
๒. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพมากขึ้นเพียงใด	๔.๐๐	มาก
๓. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาฉลาดทางอารมณ์ในระดับใด	๓.๘๗	มาก
๔. หลังจากเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพในระดับใด	๔.๐๐	มาก
๕. ความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการโดยภาพรวม	๔.๓๙	มากที่สุด

- ผลการประเมินด้านความสามารถตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1. นักเรียนตั้งเป้าหมายที่จะเรียนหนังสือให้ได้ผลการเรียนดีที่สุดในทุกวิชา	4.05	มาก
2. นักเรียนเตรียมหนังสือและอุปกรณ์ที่จะมาโรงเรียนในแต่ละวันเสมอ	4.13	มาก
3. นักเรียนรู้ว่าตัวเองชอบหรือไม่ชอบเรียนวิชาอะไร	4.08	มาก
4. นักเรียนอยากเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.37	มากที่สุด
5. นักเรียนพยายามทำการบ้านเองทุกครั้งไม่ว่าการบ้านนั้นจะง่ายหรือยาก	3.34	ปานกลาง
6. นักเรียนส่งงานตามกำหนดที่ครูสั่งทุกครั้ง	3.35	ปานกลาง
7. นักเรียนทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วในแต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ	2.58	ปานกลาง
8. นักเรียนรู้ว่าจะต้องมีวิธีเรียนอย่างไรให้เรียนได้ดี	3.72	มาก
9. นักเรียนรู้ว่าควรเตรียมตัวสอบอย่างไรให้ได้ผลการสอบที่ดี	3.85	มาก
10. นักเรียนชอบจดบันทึกการนัดหมาย การส่งงาน ส่งการบ้านหรืออื่นๆ ลงตารางปฏิทิน	3.17	ปานกลาง
11. นักเรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องทำก่อนและหลังได้	3.72	มาก
12. นักเรียนรู้เป้าหมายของตนเองว่าอยากทำอาชีพอะไรในอนาคต	3.71	มาก
13. นักเรียนรู้วิธีการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ	3.58	มาก
14. นักเรียนรู้จักอาชีพต่างๆ มากกว่า 10 อาชีพ	4.37	มากที่สุด
15. นักเรียนรู้ว่าคนที่ประกอบอาชีพต่างๆ ต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้าง	3.76	มาก
16. นักเรียนรู้ว่าตัวเองมีความถนัดและมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง	3.57	มาก
17. นักเรียนรู้ว่าตัวเองมีบุคลิกภาพสอดคล้องกับอาชีพใด	3.42	มาก
18. นักเรียนมีบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานที่นักเรียนชื่นชอบ	3.70	มาก
19. นักเรียนปรึกษากับพ่อแม่และครูว่าจะศึกษาต่อและทำงานอะไรในอนาคต	3.76	มาก
20. นักเรียนคิดว่าการทำงานที่ตรงกับความชอบ ความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพของตนเองมีความสำคัญ	4.41	มากที่สุด

- ผลการประเมินความพร้อมทางอาชีพ

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการสนใจของเยาวชนในเขตเทศบาลนครยะลา ประกอบด้วย

๑. นโยบายและวิสัยทัศน์ด้านการศึกษของผู้บริหารเทศบาลนครยะลา

คณะผู้บริหารเทศบาลนครยะลา มีวิสัยทัศน์และนโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งเน้นด้านการพัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมแก่ประชาชนทุกเพศวัย ให้สามารถได้รับการศึกษา การบริการทางการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อเป็นการศึกษาทางเลือกให้กับประชาชน โดยเฉพาะเห็นความสำคัญกับการส่งเสริมทางการศึกษาให้กลุ่มเยาวชนวัยเรียนที่จะกลายเป็นพลเมืองในการพัฒนาจังหวัดยะลาและประเทศชาติในอนาคต กระบวนการและขั้นตอนการแนะแนวทางการศึกษา สามารถช่วยให้เยาวชนค้นพบตนเอง เข้าใจความถนัด ความชอบที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพผ่านกระบวนการแนะแนวอย่างเป็นระบบจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการตัดสินใจเลือกการศึกษาที่ตรงกับความถนัด ความชอบ และต่อยอดสู่การเลือกการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต

เมื่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของท้องถิ่นให้ความสำคัญกับนโยบายและวิสัยทัศน์ไปในทิศทางเดียวกัน ย่อมส่งผลให้การบริหารการในระดับหน่วยงานประสบความสำเร็จ สามารถต่อยอดกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา อีกทั้งยังได้รับให้การสนับสนุน ค่าปรึกษา เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินงานประสบความสำเร็จและถูกต้องตามระเบียบวิธีปฏิบัติงานของราชการ

ประการสำคัญคือ เป้าประสงค์ปลายทางจากการดำเนินโครงการดังกล่าว เพื่อให้ได้มาซึ่งการพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนให้สามารถเลือกศึกษาและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วนั้น ข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะข้อมูลด้านลักษณะบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพอาชีพในอนาคต ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพราะจะทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกของพลเมืองในด้านบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ วางแผนในการพัฒนาเมืองยะลาในทุกมิติ เพื่อให้เมืองยะลามีขีดความสามารถและมีความเหมาะสมในการรองรับพลเมืองและการขับเคลื่อนเมืองในอนาคต

๒. กิจกรรมและวิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่จัดขึ้นทุกขั้นตอนได้ผ่านกระบวนการคิดและวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการแนะแนวทางการศึกษา มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งเริ่มต้นด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นความสำคัญในการการศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้เข้าใจไปในทิศทางเดียวกันว่า การศึกษา การเลือกศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของเยาวชนวัยเรียนจะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดการสูญเสียโอกาสและเวลา ก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถเข้าใจและค้นพบตนเองได้ว่ามีความถนัด ความชอบ และบุคลิกภาพของตนเป็นอย่างไร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและตัดสินใจเลือกแผนการศึกษาและต่อยอดสู่การประกอบอาชีพในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับต่อมาคือ การจัดกิจกรรมให้กับเยาวชนวัยเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นช่วงเวลาในการค้นหาตนเองว่าตนชอบไม่ชอบอะไร บุคลิกภาพเป็นอย่างไร เพื่อวางแผนตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นให้ตรงกับความถนัดความชอบของตนมากที่สุด กระบวนการจัดกิจกรรมจึงมีลำดับขั้นตอนและเป็นระบบตามหลักและวิธีการของกระบวนการแนะแนวเพื่อให้เกิดประสูกสูงสุดแก่ผู้เรียน พร้อมทั้งเพิ่มเติมกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การฝึกอบรมให้มีความรู้ในการเป็นเพื่อนผู้ให้คำปรึกษา เรียนรู้วิธีการพูดคุย การแก้ปัญหาเบื้องต้น เมื่อเกิด

ความซับซ้อนใจในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ปัญหาส่วนตัว ปัญหาในกลุ่มเพื่อนซึ่งถือเป็นพื้นฐานที่กลุ่มเยาวชนวัยเรียน

๖. ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอ

๑. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูแนะแนว หรือครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนำข้อมูลที่ได้รับการจากการวิเคราะห์และประมวลผลจากแบบทดสอบทางจิตวิทยาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในด้านส่งเสริมการศึกษา การเลือกศึกษาต่อและวางแผนประกอบอาชีพ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นให้กับนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

๒. การต่อยอดโครงการเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ซึ่งเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับเด็กวัยเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน กล้าคิดกล้าพูดหรือเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากที่สุด การมีกลุ่มนักเรียนที่ผ่านการอบรมโครงการเพื่อนที่ปรึกษา สามารถช่วยแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นให้กับนักเรียนก่อนที่จะส่งต่อไปกับคุณครูหรือสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้การดูแลช่วยเหลือต่อไป

๓. ผู้บริหารท้องถิ่น องค์กรทั้งภาครัฐ/เอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถให้การส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ ให้สามารถได้รับการศึกษาต่อตรงกับความถนัดความชอบ และบุคลิกภาพ ทั้งด้านข้อมูลความรู้ ปัจจัยสนับสนุนด้านต่าง ๆ ในการศึกษาหรือประกอบอาชีพ และแหล่งทำงานเพื่อรองรับพลเมืองเหล่านี้กลับมาทำงานในพื้นที่